

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

(ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้
ลุกลามไปในเกือบทุกประเทศทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้ประกาศดำเนินมาตรการอย่างเข้มข้นเพื่อยุติการแพร่กระจายเชื้อ
และการสูญเสียให้น้อยที่สุด โดยให้การจัดกิจกรรมรวมคนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงสูงต่อ
การแพร่ระบาดของโรค นั้น

ในการนี้ สำนักจุฬาราชมนตรีได้พิจารณาตามเจตนากรณ์สำคัญของบทบัญญัติศาสนาม
อิสลามเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวแล้ว จึงขอประกาศให้พื้นท้องมุสลิมได้ฟังทราบและปฏิบัติตาม
เพื่อลดการสูญเสียและหยุดการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนี้

๑. การกล่าวทักษะ/กล่าวسلام

ให้ห้ามการสละมุ ihtirāf ให้ห้ามการสัมผัสมือ การสวมกอด และการสัมผัสแก้ม โดยให้ยกมือслам
กันเท่านั้น

๒. การจัดระเบียบมัสยิด และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

๒.๑ สำหรับผู้ดูแลมัสยิด

๒.๑.๑ ให้จัดทำความสะอาดอุปกรณ์และบริเวณที่มีผู้สัมผัสปริมาณมาก ๆ อาทิ
ราบันได ลูกบิดประตู ห้องน้ำ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือน้ำฆ่าเชื้อฟอก และเอกสารของอัล
กุอร์เราะห์ อย่างสม่ำเสมอและบ่อยกว่าปกติ

๒.๑.๒ ให้หมั่นทำความสะอาดพื้นมัสยิดหรือสถานที่ละหมาดอย่างน้อย วันละ ๒ ครั้ง
ม้วนหรือจัดเก็บพร้อมปูในมัสยิดหรือพร้อมปูลงมาดในมัสยิด และงดการบริการผ้าปูลงมาดสำหรับ
บุคคล (ผ้าซะญาดะห์) ผ้าไสร์ง หมากะปีเยาะห์ และชุดตะละกง ทั้งนี้ หากไม่สามารถม้วนหรือจัดเก็บ
พร้อมดังกล่าวได้ ให้หมั่นทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อเป็นประจำทุกวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง

/ ๒.๑.๓ ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ...

๒.๑.๓ ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ ให้เปิดหน้าต่างมั斯ยิด ผ้าม่าน เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก

๒.๑.๔ จัดวางเจลล้างมือและกอกอชอล์ และหน้ากากอนามัย ไว้บริเวณภายในมัสยิด เช่น ประตูทางเข้า จุดประชาสัมพันธ์ จุดปฐมพยาบาล และห้องสบู่เหลว บริเวณสถานที่อาบน้ำละหมาดห้องสุขา และจุดที่มีจำนวนคนผ่านไปมา เป็นต้น

๒.๒ สำหรับผู้เข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจ

๒.๒.๑ หากมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดการไปร่วม ละหมาดภูษณะอย่างหรือละหมาดวันศุกร์ที่มัสยิด

๒.๒.๒ งดการอาบน้ำละหมาดในปอน้ำ (กอเลาท์) หรืออ่างในญี่ร่วมกัน หังนี้ เพื่อเป็น การป้องกันและคุ้มครองทุกฝ่าย ให้อาน้ำละหมาดจากบ้านก่อนเดินทางไปมัสยิด

๒.๒.๓ การใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือหลังอาบน้ำละหมาด ไม่เป็นที่ต้องห้ามตาม หลักการศาสนาอิสลาม และไม่ทำให้เสียน้ำละหมาด

๒.๒.๔ ให้ใช้ผ้าปูละหมาด (ผ้าซ่าญาดห์) ส่วนตัว

๒.๒.๕ สำหรับผู้ที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ ขอให้งดการไปละหมาดภูษณะอย่าง และละหมาดวันศุกร์ที่มัสยิด หังนี้ ให้พักอยู่บ้าน ๑๔ วัน และให้อญี่ห่างจากผู้อื่น ประมาณ ๑ - ๒ เมตร เพื่อเฝ้าดูอาการ

๒.๓ สำหรับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้ปฏิบัติตามประกาศ กรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานที่ราชการ สถานที่ทำงานเอกชน และสถานประกอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๔ ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด/คณะกรรมการชุมชน ประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ในการติดตามดูแลผู้ที่ต้องเฝ้าระวังอาการอยู่ที่บ้าน เป็นเวลา ๑๔ วัน พร้อมทั้ง ให้ความช่วยเหลือครอบครัวผู้ที่ต้องเฝ้าระวังอาการดังกล่าว ตามความเหมาะสม

๓. การปฏิบัติศาสนกิจละหมาด

๓.๑ ให้กระชับเวลาในการละหมาดวันศุกร์ นับตั้งแต่ออกน้ำ คุตบะห์ และละหมาด ไม่เกิน ๑๕ นาที และให้สวมใส่หน้ากากอนามัยในขณะละหมาดที่มัสยิดในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของ โรคติดต่อ

๓.๖ ให้บินหลั่นทำหน้าที่อะซานประจำเวลาที่มีสัญญาณเวลาตามปกติ และให้กล่าวคำว่า “**أَلْصَلَّةُ فِي بُيُوتِكُمْ**” หลังจบการอะซาน พร้อมแจ้งสัปปุรุษว่า “ให้ทุกคนละหมาดที่บ้าน” และให้ผู้บริหารมัสยิดจัดการละหมาดเฉพาะกลุ่มที่มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยมีการเว้นระยะห่างในแถวอย่างน้อย ๒ เมตร ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งการละหมาดประจำมัสยิด

๓.๗ สำหรับในเขตพื้นที่ที่รัฐบาลประกาศห้ามรวมตัว ให้ทำการละหมาดญะมะอะห์และ การละหมาดวันศุกร์ที่มัสยิด โดยให้ละหมาดบ่าย (ดูอธิ) ๔ รอบอัตต ที่บ้านแทน

๓.๘ การละหมาดญะนาชาห์ ให้จำกัดจำนวนการเชิญผู้มาร่วมละหมาด และรับดำเนินการละหมาดและจัดการฝังให้กระซับและเร็วที่สุด เพื่อป้องกันมิให้มีการรวมตัวกันเป็นจำนวนมากและใช้ระยะเวลานาน

๔. การเยี่ยมและปฏิบัติต่อศพ (มัยยิต)

๔.๑ **กรณีการเสียชีวิตทั่วไป** ให้ญาติผู้เสียชีวิตจัดระเบียบผู้มาเยี่ยมศพ (มัยยิต) ด้วยการจัดเตรียมเจลล้างมือและกอกอหอร์หรือสนับเหลว และหน้ากากอนามัย ไว้ภายในบริเวณสถานที่ที่คนมาเยี่ยมศพ (มัยยิต)

๔.๒ กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

๔.๒.๑ ห้ามญาติผู้เสียชีวิตและผู้มาเยี่ยม สัมผัสหรือจูบศพ (มัยยิต)

๔.๒.๒ เนื่องจากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นเชื้อที่แพร่กระจายจากคนสู่คนและตัวเชื้อไวรัสยังอยู่กับร่างกายของผู้เสียชีวิตอีกรยะหนึ่ง และเพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อ จึงทำให้การจัดการกับศพจำเป็นต้องดำเนินไปตามหลักทางการแพทย์ทุกประการ ดังนั้น จึงให้ประสานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการจัดการศพ โดยให้บุคคลที่เป็นมุสลิมทำการตะยัมมุนแทนการอาบน้ำศพในห้องปลอดเชื้อ หรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ โดยผู้ทำหน้าที่ตะยัมมุนสวมชุดป้องกันการติดเชื้อ (PPE) แล้วตอบผู้ที่เตรียมไว้ครั้งที่ ๑ เพื่อถูบใบหน้าศพ และตอบผู้ที่เตรียมไว้ครั้งที่ ๒ เพื่อถูบมือจนถึงข้อศอกหรืออย่างน้อยที่สุดถูบให้ถึงข้อมือ ทั้ง ๒ ข้าง และปิดถุงบรรจุศพ โดยถือเอาถุงบรรจุศพเป็นกะฟ่น และให้ผู้นั้นทำการละหมาดให้แก่ศพ ณ สถานที่นั้น หลังจากนั้นให้นำศพไปฝัง ณ สุสาน (กูบอร์) โดยเร็วที่สุด

ทั้งนี้ เนื่องจากการอาบน้ำศพจะทำให้ผู้อาบน้ำสัมผัสกับสารคัดหลังหรือของเหลวที่ออกจากศพและปนเปื้อนกับน้ำ ซึ่งอาจทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคได้

๕. การจัดกิจกรรมสาธารณชน

๕.๑ ให้การจัดกิจกรรมและการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ได้แก่ การจัดงานการกุศลขององค์กร มัสยิด มนต์นิธิ สมาคม ชมรม งานบรรยายศาสนาธรรมประจำวัน/ประจำสัปดาห์/ประจำเดือน การเรียน การสอนศาสนา ทั้งการสอนอัลกุรอานและศาสนาภาคบังคับ โดยให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ให้ทบทวนบทเรียนดังกล่าวภายในบ้าน

๕.๒ ให้การจัดกิจกรรมและการออกค่าใช้จ่ายที่หรือตับลีซ (การเชิญชวนให้ศาสนิกทำความดี) ทั้งส่วนบุคคลและการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ทั้งในมัสยิด และสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

๕.๓ ให้ดูหรือเลื่อนการจัดงานคล่องมุกสมรสไปก่อน จนกว่าสถานการณ์จะคลายไป ในทางที่ดีขึ้นหรือเข้าสู่ภาวะปกติ และหรือให้ทำพิธีนิกะห์ (สมรส) เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่เกิน ๑๐ คน

๕.๔ ให้ดูหรือเลื่อนการทำตะรีnic (เปิดปากเด็กหารักแรกรเกิด) เมื่อจากผู้ทำตะรีนิกต้องเคี้ยว หรือใช้มือบดอินทผลัมให้ละเอียดแล้วป้อนหรือป้ายที่เพดานในส่วนลึกของปากเด็กหารักแรกรเกิด ดังนั้น เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคดังกล่าว จึงขอให้การทำไปก่อน รวมทั้งการทำบุญอะกีกาเรห์ (จัดเลี้ยงในการโภนไฟ) ด้วย

๕.๕ งดการรับประทานอาหารแบบใส่ถ้วยรวม ให้แบ่งใส่ภาชนะที่ใช้เฉพาะของตนเอง และ งดการรับประทานอาหารแบบใช้มือป้อน โดยให้ใช้ช้อนที่ใช้เฉพาะของตนเองหรือถ้วยมือให้สะอาด และใช้ช้อนกลางเฉพาะบุคคลในการรับประทานอาหาร

การปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นถือเป็นความจำเป็นตามเจตนาرمณ์สำคัญของ บทบัญญัติศาสนาอิสลาม เพราะการมีสุขภาพร่างกายที่ดีเป็นความโปรดปรานที่อัลลอห์ พระผู้เป็นเจ้า ทรงประทานให้แก่มนุษย์ทุกคน จึงจำเป็นต้องดูแลรักษาร่างกายให้มีสุขภาพที่ดี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่องค์กร หน่วยงาน หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกำหนด เพื่อการรักษาไว้ ซึ่งชีวิตของตนเองและสังคมมนุษยชาติให้ลดปัจจัยต่อไป ทั้งนี้ ขอให้ทุกคนมีความอดทนต่อ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและวิจرونขอคุ้มครอง “ขออัลลอห์ ผู้เป็นเจ้า ด้วยบทธพรนี้”

“اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجُذَامِ وَفَيْرَوْنَ كُوُزُوفَنَا (كُوفِينَد 19)
وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَنْشَأْنَا

ความหมาย “โอ้ อัลลอห์ ข้าพระองค์ฯ ขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจาก โรคด่างขาว โรควิกฤติ โรคเรื้อรัง โรคโควิด ๑๙ และความเจ็บป่วยที่เลวร้ายทั้งปวง”

/ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าว...

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สภาวะปกติ
หรือรัฐบาลจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาคร พิทักษ์คุณพล)
จุฬาราชมนตรี